

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Πεπραγμένα Μουσείου Ακρόπολης

Ιούνιος 2021- Ιούνιος 2023

Καθηγητής Δημήτριος Παντερμαλής (1940-2022)

Στις 14 Σεπτεμβρίου 2022 το Μουσείο Ακρόπολης έχασε ένα αγαπημένο του πρόσωπο, τον Δημήτριο Παντερμαλή, Ομότιμο Καθηγητή Κλασικής Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το μέγιστο έργο και η προσφορά του ήταν η δημιουργία του Μουσείου Ακρόπολης, το οποίο υπηρέτησε ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ανέγερσης Νέου Μουσείου Ακρόπολης από το 2000 έως το 2019 και ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Μουσείου Ακρόπολης από το 2009 έως το 2022. Το Μουσείο Ακρόπολης δεν περιέχει μόνο το κάλλος του αρχαίου ελληνικού κόσμου αλλά και την ψυχή του δημιουργού του και θα τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη και ευγνωμοσύνη.

Το Μουσείο τέλεσε μνημόσυνο 40 ημερών στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου και Αγίων Αναργύρων Μακρυγιάννη και την ίδια μέρα **φυτεύτηκε μία ελιά** στην μνήμη του αείμνηστου Προέδρου του, η οποία υποδέχεται τους επισκέπτες στην είσοδο του Μουσείου επί της οδού Μητσαίων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Μουσείου έδωσε το όνομα του αείμνηστου Προέδρου του **στο Αμφιθέατρο** και θεσμοθέτησε το **Πρόγραμμα Υποτροφίας Κλασικής Αρχαιολογίας «Δημήτριος Παντερμαλής»**. Για την ημέρα των γενεθλίων του την **Τρίτη 20 Ιουνίου 2023** το Μουσείο έχει προσκαλέσει την **Ορχήστρα Νέων Δίου** να προσφέρει στους επισκέπτες του δωρεάν ένα **μουσικό αφιέρωμα** στην μελοποιημένη ελληνική ποίηση, αφιερωμένο αντίστοιχα στη μνήμη του Καθ. Δημητρίου Παντερμαλή.

Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και συνεργασίες

Την τελευταία διετία το Μουσείο πρόσφερε στους επισκέπτες του πληθώρα καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και εμπειριών:

- Παραστάσεις χορού στους εκθεσιακούς χώρους σε συνεργασία με την **Εθνική Λυρική Σκηνή** (MicroDances Athens, 9-10 Οκτωβρίου 2021).
- Μουσική βραδιά για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας στην Αίθουσα του Παρθενώνα με θέμα **«Οι ξενιτεμένες θεές του Παρθενώνα»** και παρουσίαση του έργου ποιητριών της αρχαιότητας, σε μουσική Λένας Πλάτωνος και ερμηνεία Μαρίας Φαραντούρη, μια συνεργασία με το **Ίδρυμα Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη** (8 Μαρτίου 2022).
- Μουσικές εκδηλώσεις στο προαύλιο του Μουσείου με τη συμμετοχή γνωστών ερμηνευτών, όπως τη Νατάσα Μποφίλιου, στο πλαίσιο του **1ου Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής**, μια συνεργασία με το **Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού** και την **Εθνική Λυρική Σκηνή** (18-20 Απριλίου 2022).
- **Αφιέρωμα Rachmaninoff** στην Αίθουσα του Παρθενώνα, στο πλαίσιο του προγράμματος «Μουσική δωματίου στα μουσεία», σε συνεργασία με την **Κρατική Ορχήστρα Αθηνών** (31 Μαρτίου 2023).

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Το Μουσείο ξεκίνησε μια νέα συνεργασία με την **Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αθηναίων** με τη συμμετοχή του στο **Athens City Festival**, όπου διοργάνωσε δύο βραδιές γευσιγνωσίας στο εστιατόριο σε συνδυασμό με ξενάγηση στα εκθέματα που σχετίζονται με την αρχαία διατροφή (12 Μαΐου 2022 και 4 Μαΐου 2023) και δύο συναυλίες τζαζ στη βεράντα του εστιατορίου (16 Μαΐου 2022 και 22 Μαΐου 2023).

Την Πανσέληνο του Αυγούστου το Μουσείο πρόσφερε στους επισκέπτες του μια βραδιά με ελληνικά τραγούδια για το φεγγάρι και μουσική κινηματογράφου από την **Μπάντα της Πολεμικής Αεροπορίας** (12 Αυγούστου 2022).

Τις εορταστικές περιόδους των Χριστουγέννων το Μουσείο παρουσίασε κάλαντα από την **Παιδική Χορωδία της Εθνικής Λυρικής Σκηνής** (22 Δεκεμβρίου 2022) και το **Γυναικείο Φωνητικό Σύνολο CHORES** (28 Δεκεμβρίου 2022), δύο εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν με τη συνεργασία της **Εθνικής Λυρικής Σκηνής**. Φιλοξένησε επίσης την περίφημη **Ορχήστρα Πνευστών του Μουσικού Σχολείου Ιλίου** (19 Δεκεμβρίου 2021) και, για παραδοσιακούς χορούς, τον **Όμιλο Βρακοφόρων Ρεθύμνου Κρήτης** (23 Δεκεμβρίου 2021) και την **Εύξεινο Λέσχη Επισκοπής Νάουσας Νομού Ημαθίας** (30 Δεκεμβρίου 2022).

Πρωτότυπες θεματικές παρουσιάσεις

Το Μουσείο συνεχίζει να προσφέρει δωρεάν εβδομαδιαίες θεματικές παρουσιάσεις από τους αρχαιολόγους του, δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες να ανακαλύψουν ενδιαφέρουσες, συχνά άγνωστες, πτυχές του αρχαίου κόσμου.

Με αφορμή τη δράση «Περιοδικοί ή απρόσμενοι επισκέπτες» με έργα από τον Καναδά και τις ΗΠΑ, πραγματοποιήθηκαν οι παρουσιάσεις **«Μια γιορτή για την Αθηνά. Η πομπή και οι αγώνες των Μεγάλων Παναθηναίων»** (24 Ιουνίου 2022 - 21 Απριλίου 2023) και **«Ο κόσμος της εργασίας στην αρχαία Αθήνα»** (5 Φεβρουαρίου 2023 - 30 Ιουλίου 2023).

Στην παρουσίαση **«Κρυφές ιστορίες διασποράς»** (22 Μαΐου 2022 - 29 Ιανουαρίου 2023), οι επισκέπτες ανακάλυψαν τις περιπέτειες μικρότερων θραυσμάτων του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα, πέρα από τα γλυπτά που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο, αλλά και άλλων αρχαιοτήτων της Ακρόπολης που σήμερα είναι διασκορπισμένες σε διάφορα ευρωπαϊκά μουσεία.

Παράλληλα, συνεχίζεται μέχρι σήμερα η θεματική **«Σάββατο στο Μουσείο με 20+1 αριστουργήματα»**, ένας ξεχωριστός περίπατος στους εκθεσιακούς χώρους που μείνουν τους επισκέπτες στην αρχαία ελληνική τέχνη μέσα από μύθους και θρύλους, δοξασίες και παραδόσεις, ιστορικά ορόσημα και ανθρώπινες ιστορίες.

Τους καλοκαιρινούς μήνες προσφέρεται σταθερά η παρουσίαση **«Περπατώντας στην αρχαία γειτονιά του Μουσείου Ακρόπολης»**, ένα μαγευτικό ταξίδι στον χρόνο, την ιστορία και την καθημερινότητα των ανθρώπων που έζησαν στη σκιά του βράχου της Ακρόπολης για περισσότερο από 4.500 χρόνια. Τη θεματική αυτή είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν οι επισκέπτες στις 27-28 Μαΐου 2023, σε δύο έκτακτες παρουσιάσεις στο πλαίσιο της πανελλήνιας επετειακής δράσης **«Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές»** που διοργάνωσε το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Προγράμματα για ειδικές ομάδες κοινού

Ανταποκρινόμενο στον ρόλο του ως πολιτιστικός οργανισμός στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου, το Μουσείο υλοποιεί δράσεις και προγράμματα που απευθύνονται σε ειδικές ομάδες επισκεπτών, συμβάλλοντας στην κοινωνική τους ένταξη και επανένταξη. Το Μουσείο περιέλαβε στις δράσεις του τακτικά προγράμματα που απευθύνονται σε **πρόσφυγες και μετανάστες**, ενθαρρύνοντας τη γνωριμία και εξοικείωσή τους με την ιστορία και τον πολιτισμό της χώρας που τους φιλοξενεί.

Παράλληλα επέκτεινε τη συνεργασία του με τα **Καταστήματα Κράτησης της χώρας**, προσφέροντας διαδικτυακές ξεναγήσεις σε ομάδες μαθητών των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας των φυλακών, ενώ πραγματοποίησε προγράμματα για ειδικά σχολεία, δομές περίθαλψης ψυχικά νοσούντων και κέντρα αποκατάστασης εθισμένων ατόμων, ύστερα από σχετικά αιτήματα.

Επιπλέον συνεργάζεται με την **Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων** και τους εκπαιδευτές των Δομών Φιλοξενίας για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της συμπεριληπτικής δράσης για ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες με θέμα «Τέχνες, τεχνίτες και επαγγέλματα στην αρχαία Αθήνα», η οποία ξεκίνησε τον Μάιο του 2023 με μεγάλη ανταπόκριση.

Σχολεία

Κατά την περίοδο Ιουνίου 2021 - Ιουνίου 2023 το Μουσείο επισκέφθηκαν **139.740 μαθητές σχολείων από την Ελλάδα** και **92.802 μαθητές σχολείων από το εξωτερικό**. Από αυτούς πολλοί παρακολούθησαν κάποιο από τα **6 εκπαιδευτικά προγράμματα** που προσφέρει το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Τα προγράμματα αυτά απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, περιλαμβάνουν ελκυστικές διαδρομές και σχεδιάζονται με σύγχρονες μουσειοπαιδαγωγικές αντιλήψεις και βιωματική προσέγγιση. Επιπλέον το Τμήμα πρόσφερε μία ακόμα δράση με τίτλο «**Η ΣΤ' Δημοτικού στο Μουσείο Ακρόπολης**» σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ Αιγιάς.

Για την καλύτερη επικοινωνία του Μουσείου με τα σχολεία διοργανώθηκαν 2 σεμινάρια για εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης με τίτλο «**Σχεδιάζοντας την επίσκεψη στο Μουσείο Ακρόπολης**» (25 Νοεμβρίου 2022 και 9 Δεκεμβρίου 2022).

Για τα σχολεία που αδυνατούν να επισκεφθούν το Μουσείο, το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων δημιούργησε πρόσφατα το πρόγραμμα «**Το Μουσείο στο σχολείο**», όπου τα σχολεία έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα σε 5 διαδικτυακά προγράμματα που παρουσιάζουν ζωντανά οι αρχαιολόγοι του Μουσείου.

Ιδιαίτερα επιτυχημένη ήταν η εκπαιδευτική δράση «**Λιομάζωμα στο Μουσείο Ακρόπολης**», μία συνεργασία με το **γειτονικό 7ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών**. Στις 25 Νοεμβρίου 2022, οι μαθητές της Δ' τάξης συγκεντρώθηκαν στους κήπους του Μουσείου όπου οι αρχαιολόγοι τους μίλησαν για τη σημασία του καρπού της ελιάς και του λαδιού της στην αρχαία Αθήνα, ο γεωπόνος τους έδωσε σημαντικές πληροφορίες για τον τρόπο συγκομιδής στις μέρες μας και τα παιδιά μάζεψαν με ενθουσιασμό τις ελιές από τα ελαιόδεντρα του Μουσείου. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού υλικού που τους παρείχε το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, προετοιμάστηκαν στην τάξη, χωρίστηκαν σε δύο ομάδες και ανέλαβαν τον ρόλο του ξεναγού και παρουσίασαν στους γονείς τους εκείνα τα εκθέματα του Μουσείου που αφηγούνται ιστορίες για την ελιά και το λάδι στην αρχαία Αθήνα (12 Μαρτίου και 2 Απριλίου 2023).

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Οικογένειες

Το Μουσείο πρόσφερε σε οικογένειες με παιδιά σειρά ευφάνταστων προγραμμάτων. Με αφορμή την θεματική «Η Δύναμη των Μουσείων» κατά τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων 2022 (18 Μαΐου 2022), παρουσιάστηκαν οι ψηφιακές εφαρμογές για παιδιά και ενηλίκους στους χώρους του Μουσείου.

Με αφορμή τη θεματική «Βιώσιμη Κληρονομιά» κατά τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς, οι επισκέπτες παρακολούθησαν στην αρχαιολογική ανασκαφή του Μουσείου το πρόγραμμα «**Στα σπίτια των αρχαίων... χωρίς τηλεόραση και ίντερνετ**» (24-25 Σεπτεμβρίου 2022).

Κατά τις εορταστικές περιόδους των Χριστουγέννων, οι οικογένειες συμμετείχαν στα προγράμματα «**Ηχο-αφηγήσεις για παράξενες θεικές γεννήσεις**» (29 Δεκεμβρίου 2021 - 30 Δεκεμβρίου 2021) και «**Καλικαντζαρο... μπερδέματα**» (28 Δεκεμβρίου 2022 - 05 Ιανουαρίου 2023), ενώ συνεχίζεται με επιτυχία μέχρι σήμερα το πρόγραμμα «**Παράξενα πλάσματα στο Μουσείο**».

Οι παραπάνω εορταστικές δράσεις γίνονται σε συνεργασία με τον **Τομέα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της ΥΣΜΑ**, ο οποίος επιπλέον πραγματοποιεί στο Μουσείο 3 σχολικά προγράμματα, πρόσφερε 2 σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς και συμμετείχε στη δράση «**Η ΣΤ' Δημοτικού στο Μουσείο Ακρόπολης**» σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ Αιγίας.

Περιοδικές εκθέσεις

Από τις 20 Δεκεμβρίου 2022 έως και τις 2 Απριλίου 2023, το Μουσείο παρουσίασε στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων την έκθεση με τίτλο «**Ένδυμα Ψυχής**», με 70 εμβληματικά έργα του φωτογράφου Βαγγέλη Κύρη και του εκφραστή της κεντητικής τέχνης Ανατόλι Γεωργιέφ. Η έκθεση, που τέλεσε υπό την αιγίδα της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου, πραγματοποιήθηκε με την ευγενική υποστήριξη του Ιδρύματος Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη και την συνεργασία του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου.

Από τις 24 Μαΐου 2023 έως και τις 4 Ιουνίου 2023, το Μουσείο φιλοξένησε την έκθεση «**A More Perfect Union: American Artists and the Currents of Our Time**» που οργάνωσε η Πρεσβεία των Η.Π.Α. στην Αθήνα σε συνεργασία με το πρόγραμμα Art in Embassies του U.S. State Department, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η έκθεση επικεντρωνόταν σε θέματα ισότητας και ελευθερίας, με έργα τέχνης από τους πιο γνωστούς σύγχρονους Αμερικανούς καλλιτέχνες, όπως Bruce Nauman, Yoko Ono, Christine Sun Kim, Edward Ruscha και Carrie Mae Weems.

Απρόσμενοι επισκέπτες στο Μουσείο

Στο πλαίσιο της σειράς εκθεσιακών δράσεων «Περιοδικοί ή απρόσμενοι επισκέπτες» το Μουσείο παρουσίασε στο κοινό έργα από άλλα μουσεία μαζί ή και ανεξάρτητα από τα εκθέματά του.

Από τις 20 Ιουνίου 2022 έως τις 23 Απριλίου 2023 φιλοξένησε **δύο εξαιρετικής τέχνης αγγεία από το Βασιλικό Μουσείο του Οντάριο του Καναδά**. Πρόκειται για δύο παναθηναϊκούς αμφορείς, τα γεμάτα λάδι αγγεία που **απονέμονταν ως έπαθλα σε νικητές των αγώνων της γιορτής των**

Μεγάλων Παναθηναίων. Η έκθεσή τους στην αίθουσα του Παρθενώνα έδωσε την ευκαιρία να «συνομιλήσουν» με την αριστοτεχνική ζωφόρο του μεγάλου ναού, στην οποία ο Φειδίας και οι συνεργάτες του λάξευσαν αριστουργηματικά την παναθηναϊκή πομπή της αθηναϊκής αυτής γιορτής. Στο πλαίσιο αυτής της εκθεσιακής δράσης, το Μουσείο παρουσίασε **στις 29 Ιουνίου 2022** διάλεξη του Διευθυντή του Βασιλικού Μουσείου του Οντάριο (ROM) και Josh Basseches, με θέμα την μεταμόρφωση της μουσειακής εμπειρίας στο ROM τον 21ο αιώνα.

Στις 5 Φεβρουαρίου 2023 υποδέχθηκε **τρία πήλινα αττικά αγγεία από το Μουσείο Καλών Τεχνών της Βοστώνης των ΗΠΑ** με παραστάσεις τεχνιτών και επαγγελματιών, που τοποθετήθηκαν στη νέα εκθεσιακή ενότητα «Αξιωματούχοι και Επαγγελματίες», στην Αίθουσα της Αρχαϊκής Ακρόπολης, προσφέροντας στους επισκέπτες μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα των ανθρώπων της εργασίας στην αρχαία Αθήνα.

Για την «Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας», παρουσίασε ένα έργο – ύμνο στη γυναικεία ομορφιά, την **«Αφροδίτη με το χρυσό μπικίνι»**, ένα μικρό άγαλμα που απεικονίζει τη θεά με εντυπωσιακά κοσμήματα και χρυσό ένδυμα που παραπέμπει σε «μπικίνι». Το έργο ταξίδεψε από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Νάπολης και παρουσιάστηκε στο ισόγειο του Μουσείου **από τις 8 Μαρτίου έως και τις 28 Μαΐου 2023**.

Τεκμηρίωση αρχαιολογικών συλλογών

Το Τμήμα Αρχαιολογικών Συλλογών συνεχίζει την τεκμηρίωση των συλλογών με έρευνα, νέα λήμματα, επεξηγήσεις όρων (γλωσσάρι), βιβλιογραφικές αναφορές, φωτογραφίες και σχέδια για τα **1.112 αντικείμενα** που πρόκειται να παρουσιαστούν στην επιτόπια έκθεση της Αρχαιολογικής Ανασκαφής αλλά και για έργα της Ακρόπολης που φυλάσσονται στις αρχαιολογικές αποθήκες. Ολοκλήρωσε ήδη την τεκμηρίωση και ανάρτηση στην ιστοσελίδα των **63 αντιγράφων** του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα που βρίσκονται στο Βρετανικό και σε άλλα Μουσεία και ετοιμάζει την ανάρτηση και των αντικειμένων της ανασκαφής. Σκοπός της ανάρτησης στην ιστοσελίδα, στην οποία σήμερα είναι εγγεγραμμένα 2.245 έργα, είναι η παροχή στο ευρύ κοινό ελεύθερης πρόσβασης στη γνώση και την πληροφορία.

Παράλληλα, το Μουσείο δημοσίευσε στην ιστοσελίδα του την αναβαθμισμένη έκδοση της διαδικτυακής εφαρμογής **www.parthenonfrieze.gr**, με φωτογραφίες και περιγραφές όλων των σωζόμενων λίθων της ζωφόρου που βρίσκονται στο Μουσείο Ακρόπολης και στο εξωτερικό. Η αναβάθμιση της εφαρμογής πραγματοποιήθηκε χάρη στην άριστη συνεργασία του Μουσείου με την Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης και το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου-ΕΚΤ.

Συντήρηση εκθεμάτων

Από το Τμήμα Συντήρησης και Εκμαγείων ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης ή επανασυντήρησης **322 αντικειμένων** (γλυπτών, κεραμικών, μετάλλινων και οστέινων), με κορυφαία τη συντήρηση και αλλαγή του τρόπου έκθεσης του αγάλματος Κούρου Ακρ. 596. Επίσης, ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα καθαρισμών με τεχνολογία λέιζερ, πραγματοποιήθηκε τρισιδιάστατη σάρωση εκθεμάτων και έγιναν εργασίες καθαρισμού και συντήρησης στην ανασκαφή (δάπεδα, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες και κονιάματα).

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Παράλληλα το Τμήμα προχώρησε στην παραγωγή περίπου **4.204 πιστών αντιγράφων εκθεμάτων του Μουσείου και αντιγράφων σε κλίμακα** και στην εφαρμογή πάτινας υψηλής ακρίβειας με ζωγραφικές λεπτομέρειες σε ορισμένα από αυτά. Η παραγωγή αυτή γίνεται με σκοπό την αποκλειστική διάθεση των αντιγράφων στα πωλητήρια του Μουσείου.

Ανανέωση της μόνιμης έκθεσης

Ο διαρκής εμπλουτισμός και η ανανέωση της μόνιμης έκθεσης αποτελούν για το Μουσείο Ακρόπολης σημαντικό μέρος της μουσειακής πρακτικής του. Για τον λόγο αυτόν προχώρησε σε σειρά διορθωτικών κινήσεων, κυρίως στην Αίθουσα της Αρχαϊκής Ακρόπολης, με σκοπό τον ορθολογικότερο καταμερισμό των εκθεμάτων στις θεματικές τους ενότητες. Στην είσοδο της ανανεωμένης αίθουσας υποδέχονται τον επισκέπτη οι **δύο σφίγγες της Ακρόπολης** και αμέσως μετά ο **Μοσχοφόρος**.

Η συγκέντρωση των αρχαϊκών **αρχιτεκτονικών γλυπτών**, των **Κορών** και των **ανδρικών αγαλμάτων** σε διακριτές ενότητες, επιτρέπει την καλύτερη πρόσληψη του μουσειακού αφηγήματος και την ενίσχυση της εμπειρίας του επισκέπτη.

Δημιουργήθηκε επίσης η νέα εκθεσιακή ενότητα «**Αξιωματούχοι και επαγγελματίες**», δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να δει με άλλο μάτι, όχι μόνο την αισθητική ομορφιά των αγαλμάτων, αλλά και τα έργα τέχνης, τους ανθρώπους και τις κοινωνίες που τα παρήγαγαν.

Παράλληλα η έκθεση εμπλουτίστηκε με νέα έργα. Στην Αίθουσα της Αρχαϊκής Ακρόπολης επανατοποθετήθηκε ο **Κούρος Ακρ. 596**, μετά την επανασυντήρηση και τη συνάρμωση του κορμού με τη βάση, και προστέθηκαν από τις αποθήκες η **βάση περιρραντηρίου της Πλύντριας Σμικύνθης** (Ακρ. 607), ο **κίονας του γναφέα Σίμωνα** (Ακρ. 429) και ο **κιονίσκος με το άγαλμα της Κόρης** (Ακρ. 6503).

Στη βόρεια πτέρυγα του πρώτου ορόφου προστέθηκε η **κεφαλή του Ομήρου** (EAM 626), η **κεφαλή που αποδίδεται στον ρήτορα Δέξιππο** (EAM 581) και το **αρχιτεκτονικό μέλος με τα ανάγλυφα σύμβολα της Αθηνάς** (Ακρ. 2444).

Επιπλέον, το Μουσείο προχώρησε στην αλλαγή φωτισμού στους εκθεσιακούς χώρους του πρώτου και του τρίτου ορόφου, δημιουργώντας καλύτερες συνθήκες θέασης και αναδεικνύοντας γοητευτικές λεπτομέρειες των εκθεμάτων.

Επανάσταση αρχιτεκτονικών γλυπτών Παρθενώνα

Στις **29 Σεπτεμβρίου 2021** πάρθηκε για πρώτη φορά έπειτα από 38 χρόνια συστάσεων Απόφαση της UNESCO, που αναγνωρίζει τον διακρατικό/διακυβερνητικό χαρακτήρα του ελληνικού αιτήματος για την επανάσταση των αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα.

Στις **3 Ιανουαρίου 2022** πραγματοποιήθηκε η επιστροφή από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στο Μουσείο Ακρόπολης δέκα θραυσμάτων του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα.

Στις **10 Ιανουαρίου 2022** έγινε η επιστροφή με μορφή κατάθεσης του περίφημου «θραύσματος Fagan» από το Μουσείο A. Salinas του Παλέρμο. Στις **2 Μαΐου 2022** έγινε η επικύρωση παμψηφεί της Απόφασης του Σεπτεμβρίου 2021 από την UNESCO. Στις **29 Μαΐου 2022** εκδόθηκε η άδεια *nulla osta* από το Υπουργείο Πολιτισμού της Ιταλίας, ώστε το «θραύσμα Fagan» να φύγει για πάντα από την

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Ιταλία, καθώς είχε ήδη γίνει αποδεκτή από τις Σικελικές Αρχές. Στις **4 Ιουνίου 2022** πραγματοποιήθηκε η οριστική επανένωση του «θραύσματος Fagan» στην ανατολική ζωφόρο του Παρθενώνα στο Μουσείο Ακρόπολης.

Η ενέργεια αυτή άνοιξε το δρόμο για την οριστική επιστροφή τριών θραυσμάτων του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα από τα Μουσεία του Βατικανού, χάρη στην απόφαση του Πάπα Φραγκίσκου στις **16 Δεκεμβρίου 2022** να τα δωρίσει στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Ιερώνυμο Β. Στις **7 Μαρτίου 2023**, στις αίθουσες των Musei Vaticani, υπεγράφη το κείμενο της συμφωνίας μεταξύ του εκπροσώπου του Πάπα, Καρδινάλιου Fernando Vérgez Alzaga, του εκπροσώπου του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, Πατρός Εμμανουήλ Παπαμικρούλη και της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού κας Λίνας Μενδώνη. Την ίδια ημέρα υπεγράφη και το Πρωτόκολλο Παράδοσης και Παραλαβής των τριών θραυσμάτων από τον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο Β' και τον Γενικό Διευθυντή του Μουσείου Ακρόπολης, Καθ. Νικόλαο Χρ. Σταμπολίδη. Τα θραύσματα αφίχθησαν στην Αθήνα στις **10 Μαρτίου 2023** και επανενώθηκαν με τα υπάρχοντα στην έκθεση του Μουσείου στις **24 Μαρτίου 2023**.

Τέλος, με την ευκαιρία της **Γενικής Συνέλευσης του Διεθνούς Συνδέσμου για την Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα** που διεξήχθη στο Μουσείο Ακρόπολης στις 15 Σεπτεμβρίου 2022, το Μουσείο διοργάνωσε στις **16 Σεπτεμβρίου 2022** σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού την διεθνή ημερίδα με θέμα «**Παρθενώνας και Δημοκρατία**», όπου συμμετείχαν διακεκριμένοι επιστήμονες και εκπρόσωποι των διεθνών Επιτροπών για την Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα.

Επισκεψιμότητα Μουσείου

Η διετία αυτή υπήρξε εξαιρετικά σημαντική, καθώς η λειτουργία του Μουσείου προχώρησε αδιάκοπα, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που δημιουργούσαν εκάστοτε τα σχετικά υγειονομικά πρωτόκολλα. Η συνολική επισκεψιμότητα του Μουσείου διαμορφώθηκε ως εξής την τελευταία διετία:

Β' Εξάμηνο 2021	483.445 επισκέπτες
Α' Εξάμηνο 2022	567.951 επισκέπτες
Β' Εξάμηνο 2022	884.583 επισκέπτες
Α' Εξάμηνο 2023	925.211 επισκέπτες